

DIGITAL SYSTEMS 2 – REPORT

Anita Ghandehari 810195533

Soheil Shirvani 810195416

فهرست مطالب:

2	توضیح آزمایش
3	مسیر داده در پردازنده
4	مشخصات پردازنده
5	مجموعه دستورات پردازنده
7	انواع ثبات ها در پردازنده
8	مرحله وا کشی دستور Instruction Fetch
9	مرحله کد گشایی Instruction Decode
10	کنترلر
11	Condition Control
13	مرحله اجرا Execute
16	مرحله حافظه Memory
17	مرحله باز نشانی Write Back
18	واحد Status Register
19	واحد تشخیص هازارد Hazard Detection
21	واحد انجام رو به جلو Forwarding
22	نتایج آزمایش
23	شبیه سازی در نرم افزار Modelsim
25	شبیه سازی در نرم افزار Quartus
27	مقایسه دو حالت مدار
28	برخی از مشکلات پیش آمده

توضیح آزمایش:

در این آزمایش ما سعی داریم تا یک پردازنده ی آرم را با کد وریلاک پیاده سازی کنیم و آن را تست و سیمولیت کنیم.

این پردازنده یک پایپلاین 5 استیج ای است که آنها به ترتیب شامل:

- 1) Instruction Fetch (IF)
- 2) Instruction Decode (ID)
- 3) Execute Unit (EXE)
- 4) Memory Unit (MEM)
- 5) Write Back Unit (WB)

است که هر کدام از این استیج ها دارای یک قسمت شامل ثبات های بعد از آن نیز هست و دارای 3 ماژول مجزا شامل:

- 1) Hazard Unit
- 2) Status Register Unit
- 3) Forwarding Unit

و همین طور دارای یک Controller که در استیج ID قرار دارد و یک Datapath کامل است.

در شکل های زیر می توانیم Datapath کلی مدار را نیز مشاهده کنیم:

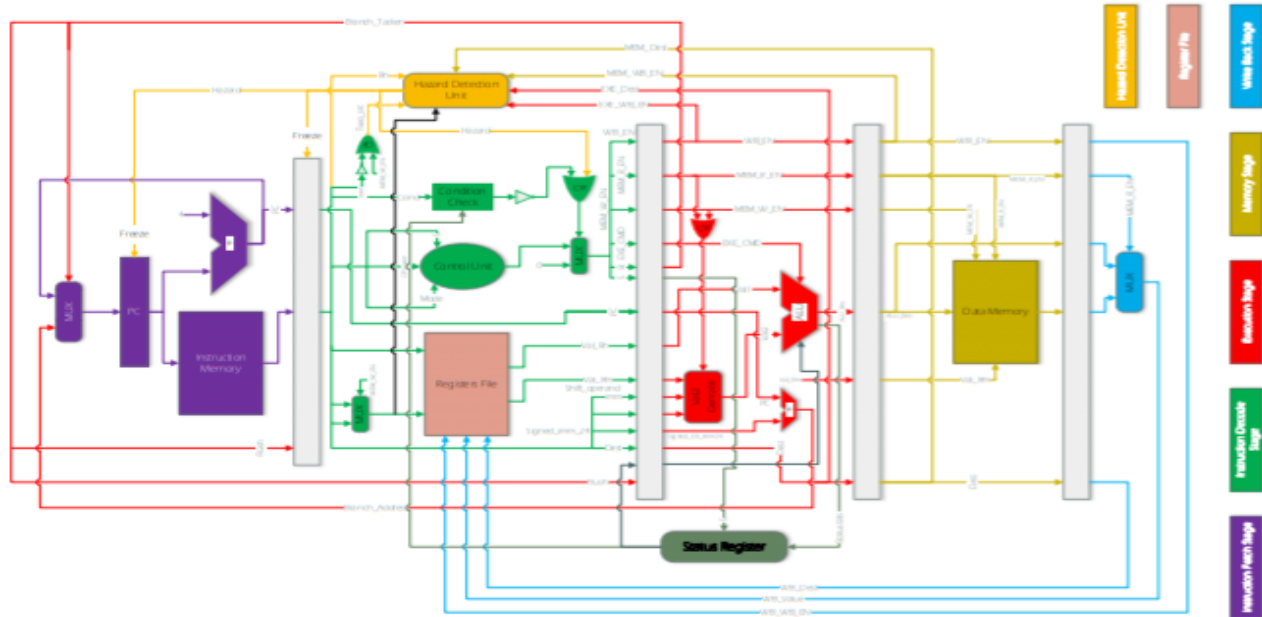

Figure 1: شکل Datapath مدار بدون forwarding unit

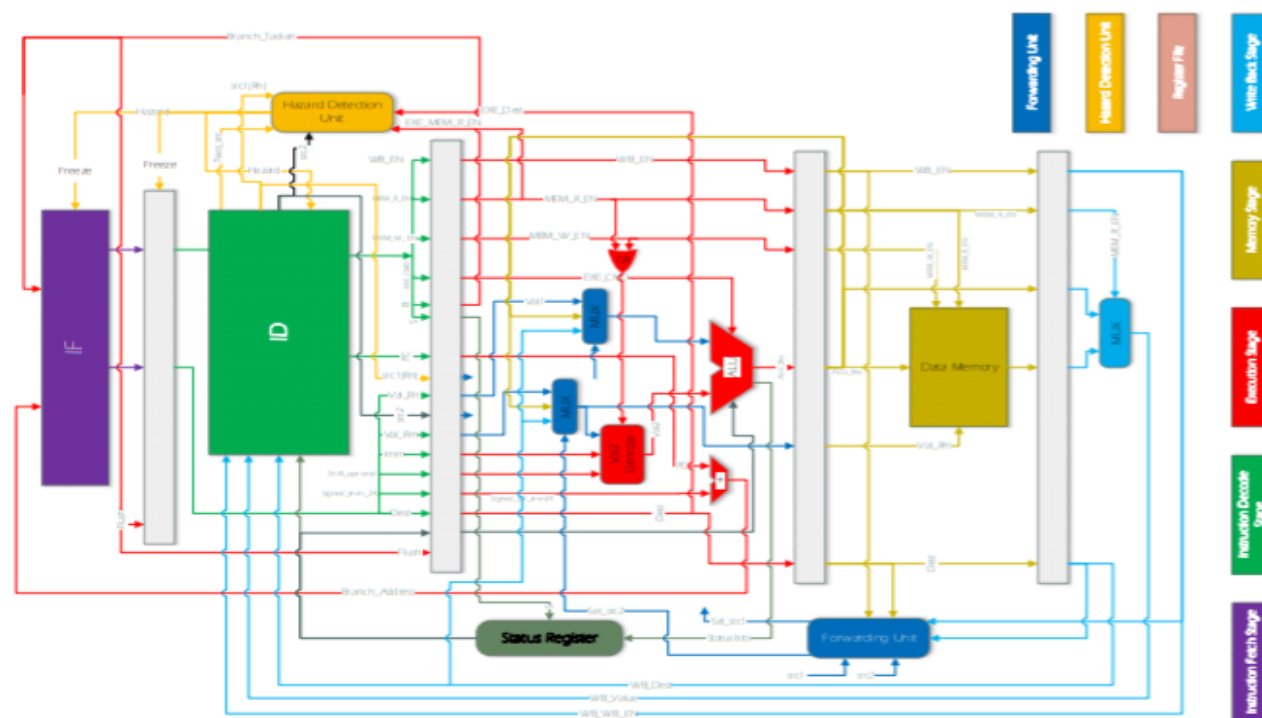

Figure 2: شکل Datapath مدار با forwarding unit

حال برای هر کدام از واحدها به اختصاص توضیح مربوطه را می دهیم.
و از مشخصات دیگر پردازنده میتوان:

مشخصات پردازنده

- ۱- پهنای خط داده: ۳۲ بیت
- ۲- تعداد مراحل خط لوله: ۵ مرحله‌ای
- ۳- تعداد دستورات: ۱۳ دستور
- ۴- میزان تاخیر انشعاب: ۲ مرحله
- ۵- ۱۶ ثبات همه منظوره (ثبات ۱۵ به منظور PC استفاده می شود و ثبات ۱۴ نیز به عنوان Link Register)
- ۶- آدرس‌دهی برحسب بایت و فضای آدرس دستورات (Instructions) و داده (Data) تفکیک شده می‌باشد.
(آدرس ۰ تا ۱۰۲۳ به Program ROM اختصاص دارد و آدرس ۱۰۲۴ به بعد به RAM تعلق دارد.)
- ۷- تمامی پرش‌ها از نوع محلی تعریف شده است و پس از پرش مقدار رجیستر شمارنده دستور به شکل زیر خواهد بود.

$$PC = PC + (\text{signed_immed_24} \ll 2) + 4$$

قابلیت تشخیص و جلوگیری هازاد داده‌ای (Hazard Detection Unit) دارد و واحد ارسال به جلو (Forwarding Unit) ندارد.

نام برد. و مجموعه دستورات آن:

R-type Instructions		Description	Bits							
			31:28	27:26	25	24:21	20	19:16	15:12	11:00
			Cond.	Mode	I	OP-Code	S	Rn	Rd	shifter operand
0	NOP ^{۱۱}	No Operation	1110	00	0	0000	0	0000	0000	0000000000
1	MOV	Move	cond	00	1	1101	S	0000	Rd	shifter operand
2	MVN ^{۱۲}	Move NOT	cond	00	1	1111	S	0000	Rd	shifter operand
3	ADD	Add	cond	00	1	0100	S	Rn	Rd	shifter operand
4	ADC	Add with Carry	cond	00	1	0101	S	Rn	Rd	shifter operand
5	SUB	Subtraction	cond	00	1	0010	S	Rn	Rd	shifter operand
6	SBC	Subtract with Carry	cond	00	1	0110	S	Rn	Rd	shifter operand
7	AND	And	cond	00	1	0000	S	Rn	Rd	shifter operand
8	ORR	Or	cond	00	1	1100	S	Rn	Rd	shifter operand
9	EOR	Exclusive OR	cond	00	1	0001	S	Rn	Rd	shifter operand
10	CMP	Compare	cond	00	1	1010	1	Rn	0000	shifter operand
11	TST ^{۱۳}	Test	cond	00	1	1000	1	Rn	0000	shifter operand
12	LDR	Load Register	cond	01	0	0100	1	Rn	Rd	offset_12
13	STR	Store Register	cond	01	0	0100	0	Rn	Rd	offset_12
14	B	Branch	cond	10	1	0	signed_immed_24			

Figure 3: لیست دستورات

که در آن :

Mode: دسته دستور را تعیین می کند. تمامی دستورات محاسباتی در دسته 00 قرار می گیرند. دستورات حافظه در دسته ی 01 و دستورات پرش در دسته 10 قرار دارند. در این پردازنده ها دستورات ارتباط با پردازنده ی کمکی^{۱۴} نیز در نظر گرفته شده است که Mode آن برابر 11 است.

OP-Code: کد دستورالعمل برای تعیین نوع دستور است. Mode به همراه OP-Code برای تشخیص دستورات در نظر گرفته می شود.

I: نشاندهنده فوری بودن عملوند دوم است، در صورت یک بودن داده دوم فوری در نظر گرفته می شود.

S: در صورت یک بودن S دستورات محاسباتی پس از اجرا ثبات وضعیت (state register) به روز می کنند.

Cond: در پردازنده های ARM تمامی دستورات به صورت شرطی اجرا می شوند. در جدول ۳ لیست حالت های اجرای دستورات ذکر شده است. در صورتی که یک دستور به صورت غیرشرطی اجرا شود مقدار بیت های شرط برابر 1110 خواهد بود. در صورتی که شرط برقرار نباشد دستور همانند NOP هیچ کاری انجام نخواهد داد. مقدار 1111 نیز در نسل های مختلف پردازنده های ARM به صورت متفاوتی اجرا می شود که در پردازنده مورد نظر در آزمایشگاه نیازی به پیاده سازی آن نیست.

Opcode [31:28]	Mnemonic extension	Meaning	Condition flag state
0000	EQ	Equal	Z set
0001	NE	Not equal	Z clear
0010	CS/HS	Carry set/unsigned higher or same	C set
0011	CC/LO	Carry clear/unsigned lower	C clear
0100	MI	Minus/negative	N set
0101	PL	Plus/positive or zero	N clear
0110	VS	Overflow	V set
0111	VC	No overflow	V clear
1000	HI	Unsigned higher	C set and Z clear
1001	LS	Unsigned lower or same	C clear or Z set
1010	GE	Signed greater than or equal	N set and V set, or N clear and V clear (N == V)
1011	LT	Signed less than	N set and V clear, or N clear and V set (N != V)
1100	GT	Signed greater than	Z clear, and either N set and V set, or N clear and V clear (Z == 0, N == V)
1101	LE	Signed less than or equal	Z set, or N set and V clear, or N clear and V set (Z == 1 or N != V)
1110	AL	Always (unconditional)	-
1111	-	See Condition code 0b1111	-

Figure 4: کد دستورات شرطی

که در آن:

Rd: نشاندهنده ادرس ثبات مقصد است. این ادرس در دستور STR به عنوان یکی از مقداری که باید در حافظه ذخیره شود مورد استفاده قرار می‌گیرد.

Rn: همواره به عنوان یکی از عملوندهای دستورات مورد استفاده قرار می‌گیرد.

و برای shifter operand 3 مثل زیر را داریم:

(1) 32 بیت شیفت عدد فوری (32-bit immediate):

در این حالت مقدار بیت I برابر یک است. عدد ۸ بیتی imm8 در یک ظرف ۳۲ بیت قرار می‌گیرد سپس به اندازه دو برابر rotate_imm به راست چرخانده می‌شود (شکل ۱).

31	28	27	26	25	24	21	20	19	16	15	12	11	8	7	0
cond	0	0	1	opcode	S	Rn	Rd	rotate_imm	imm8						

(2) شیفت فوری (immediate shift):

در این حالت بیت I و بیت چهارم دستورالعمل نیز برابر صفر است. عملوند دوم از رجیستر خوانده می‌شود. سپس عدد خوانده شده براساس حالت شیفت (shift) به مقدار shift_imm شیفت داده می‌شود (شکل ۳). حالت‌های شیفت در جدول زیر قرار دارد.

مقدار	توضیحات	وضعیت شیفت
00	Logical shift left	LSL
01	Logical shift right	LSR
10	Arithmetic shift right	ASR
11	Rotate right	ROR

31	28	27	26	25	24	21	20	19	16	15	12	11	7	6	5	4	3	0
cond		0	0	0	opcode		S	Rn		Rd		shift_imm		shift		0	Rm	

(3) شیفت ثبتی (Register Shift):

در این حالت بیت I برابر صفر است و عملوند دوم از رجیستر خوانده می‌شود. پس از آن عدد خوانده شده براساس حالت شیفت (shift) به مقدار رجیستر Rs شیفت داده می‌شود (شکل ۴). در پردازنده مورد استفاده در آزمایشگاه نیازی به پیاده‌سازی این حالت نیست.

31	28	27	26	25	24	21	20	19	16	15	12	11	8	7	6	5	4	3	0						
cond		0		0		0		opcode		S		Rn		Rd		Rs		0		shift		1		Rm	

و همین طور پردازنده ی آرم دارای دو نوع ثبات است که شامل:

(1) ثبات های عمومی:

Register File در پردازنده ARM شامل ۱۶ ثبات ۳۲ بیت می شود که کاربردهای زیر را دارند:

- ثبات ۰ تا ۱۲ ثبات های عمومی پردازنده می باشند که در همه کاربردها استفاده می شوند.
- ثبات ۱۳ به عنوان اشاره گر پشته ۱۶ مورد استفاده قرار می گیرند. دستورات پشته مانند push و pop از این ثبات استفاده می کنند.
- ثبات ۱۴ به عنوان آدرس بازگشت پس از دستور BL استفاده می شود. دستور BL یا Branch and Link معادل دستور Call در پردازنده های دیگر است.
- ثبات ۱۵ به عنوان شمارنده برنامه مورد استفاده قرار می گیرد. در معماری ارائه شده در آزمایشگاه برای سادگی این رجیستر به مرحله واکشی دستور ۱۷ منتقل شده است.

(2) ثبات وضعیت:

در پردازنده ARM یک ثبات برای نگهداری وضعیت کلی پردازنده در نظر گرفته شده است. این رجیستر Mode اجرای پردازنده و وضعیت اجرای دستورات در پردازنده را بیان می کند^{۱۹}. بیت های N (منفی بودن)، Z (صفر بودن)، C (رقم نقلی) و V (سرریز^{۲۰}) برای بررسی شرط مورد استفاده قرار می گیرد. در پیاده سازی پردازنده مورد نظر آزمایشگاه معماری کامپیوتر فقط بیت های Z، N، C و V پیاده سازی می شود. نوشتن در ثبات وضعیت با لبه پایین رونده انجام می شود.

31	30	29	28	27	26	25	24	23	20	19	16	15	10	9	8	7	6	5	4	0
N	Z	C	V	Q	Res	J	RESERVED	GE[3:0]	RESERVED	E	A	I	F	T	M[4:0]					

حال برای هر قسمت از مدار توضیحات مربوطه به همراه کد آن داده می شود.

توضیح قسمت IF:

این واحد وظیفه ی تولید PC که نشان دهنده ی شماره ی دستور ما و دادن دستور به بعد به مدار را دارد. این واحد دارای یک ثبات برای PC است که بعد از اجرای هر دستور در صورت نبود پرش، $PC = PC + 4$ می شود تا بتواند دستور بعد را اجرا کند و اگر دستور پرش در حال اجرا باشد مقدار Branch Address درون آن قرار می گیرد تا به دستور مربوطه پرش کند. سپس این مقدار وارد یک حافظه دستور می شود که تمامی دستورات در آن قرار می گیرند. آدرس این حافظه در واقع همان مقدار PC ما است. برای ایجاد $PC + 4$ نیاز به یک جمع کننده بدون کلاک و برای تعیین پرش بودن یا نبودن (برای انتخاب مقدار PC برای هر دستور) نیاز به یک مولتی پلکسر داریم که مقدار انتخاب آن از Controller می آید. همچنین ثبات PC ما یک دستور Freeze نیز دارد تا در صورت نیاز بتواند PC را تغییر ندهد و در نتیجه مدار را Stall کند تا دستورات درون پایپ با اتمام برسند و مقادیر مورد نیاز در دستور بعد از دستور قبل محاسبه شوند. در حالت اول می توانیم مقادیر انتخاب مولتی پلکسر (Branch_Taken)، Freeze را صفر قرار دهیم و دستوراتی را از حافظه دستورات خوانده و اجرا کنیم. در این صورت توانسته ایم این واحد را تست کنیم. این قسمت مقدار PC و همین طور 32 بیت دستور خوانده شده از حافظه دستورات را به استیج بعد خروجی می دهد و درحالی که ورودی های آن سیگنال های Freeze، Branch_Taken و Branch_Address است که از مرحله EXE می آیند و بعداً توضیح داده خواهند شد. کدهای مربوط به آن:

```
Register #(.WORD_LENGTH(^ADDRESS_LEN)) PC_Module(
    .clk(clk), .rst(rst), .ld(~freeze_in),
    .in(pc_in), .out(pc_out)
);
```

Figure 6: کد مربوط به ثبات PC

```
// assign pc_out = PC_middle + 4;
Incrementer #(.WORD_LENGTH(^ADDRESS_LEN)) PC_Incrementer(
    .in(pc_out), .out(PC_middle)
);
```

Figure 5: کد مربوط به جمع کننده برای PC

```
// ### Instruction Memory ###
InstructionMemory Instruction_Mem(.clk(clk), .rst(rst), .address(pc_out),
    .WriteData(instruction_write_data), .MemRead(1'b1),
    .MemWrite(1'b0), .ReadData(ReadData)
);
```

Figure 8: کد مربوط به حافظه دستورات

```
// PC+4 Or Branch Address
MUX_2_to_1 #(.WORD_LENGTH(^ADDRESS_LEN)) PC_Mux(
    .first(PC_middle), .second(BranchAddr_in),
    .sel_first(~Branch_taken_in), .sel_second(Branch_taken_in),
    .out(pc_in)
);
```

Figure 7: کد مربوط به انتخاب PC یا آدرس پرش

که این قسمت شامل ثبات های بعد از آن یعنی IF_Reg نیز می شود که در واقع خروجی همین استیج یعنی دستور اولیه Instruction و مقدار PC است (یک سیگنال Flush) نیز از این استیج عبور می کند که در قسمت بعدی توضیح داده خواهید شد که کد آن به شکل زیر می شود:

```
Register_Flush #(.WORD_LENGTH(^ADDRESS_LEN)) reg_PC_in(.clk(clk), .rst(rst), .flush(flush_in),
    .ld(~freeze_in), .in(PC_middle), .out(PC_out));

Register_Flush #(.WORD_LENGTH(^ADDRESS_LEN)) reg_Instruction(.clk(clk), .rst(rst), .flush(flush_in),
    .ld(~freeze_in), .in(ReadData), .out(Instruction_out));
```

Figure 9: کد مربوط به قسمت IF_REG

توضیح قسمت ID:

این واحد وظیفه دریافت دستور از مرحله IF دیکود کردن دستور را دارد. در این مرحله سیگنال های کنترلی تولید و مقادیر رجیستر ها خوانده می شوند. لازم به ذکر است در این مرحله دستور به طور کامل کدگشایی می شود و دیگری نیاز به Op-code نیست.

در بخش اول پیاده سازی این بخش ابتدا یک Register File را پیاده سازی کردیم. در این Register File 15 Register 32 بیتی وجود دارند. این Register File دارای دو پورت خواندن ناهمگام و یک پورت نوشتن همگام با لبه پایین رونده clock می باشد. شیوه پیاده سازی Register File در شکل زیر آورده شده است.

```
module RegisterFile (
    input clk, rst,
    input [`REGISTER_LEN - 1:0] result_wb,
    input [`REG_ADDRESS_LEN - 1:0] src1, src2, dest_wb,
    input writeBackEn,
    output [`REGISTER_LEN - 1:0] reg1, reg2
);
    integer counter = 0;
    reg [`REGISTER_LEN - 1:0] data[0:`REGISTER_MEM_SIZE - 1];

    assign reg1 = data[src1];
    assign reg2 = data[src2];

    always @(negedge clk, posedge rst) begin
        if (rst) begin
            for(counter=0; counter < `REGISTER_MEM_SIZE; counter=counter+1)
                data[counter] <= 0;
            end
        else if (writeBackEn) data[dest_wb] = result_wb;
        end
    endmodule
```

Figure 10: کد مربوط به قسمت Register File

همچنین یک مالتی پلکسر در ورودی Register File وجود دارد که از بین بیت های (0-4) یا (12-15) ورودی با توجه به سیگنال mem_write یکی را به عنوان آدرس دوم به Register File می دهد. کد این بخش در زیر آمده است:

```
MUX_2_to_1 #(.WORD_LENGTH(4)) reg_file_src2_mux(
    .first(Instruction_in[15:12]), .second(Instruction_in[3:0]),
    .sel_first(mem_write), .sel_second(~mem_write),
    .out(reg_file_src2));
```

در بخش بعدی واحد کنترلر را پیاده سازی کردیم. این کنترلر با توجه به S, Mode, Opcode سیگنال های کنترلی مورد نیاز برای همه بخش ها پردازنده را تولید می کند. سیگنال های تولیدی به شرح زیر است:

- الف) Execute Command (ریز دستورهای واحد حساب و منطق مطابق جدول ۵ از دستور کار ARM).
- ب) سیگنال های مرحله حافظه شامل خواندن از حافظه mem_read و نوشتن در حافظه mem_write.
- ج) سیگنال مربوط به فعال سازی مرحله باز نشانی WB_Enable.
- د) سیگنال مربوط به دستورات Immediate بودن یا نبودن (Imm).
- هـ) سیگنال مربوط به دستور پرش B.
- و) سیگنال مربوط به به روزرسانی ثبات وضعیت. این سیگنال در تمامی دستورات محاسباتی منطقی (mode=0) برابر ورودی S خواهد بود.

با توجه به موارد بالا، مشخص است که دستور به طور کامل دیکود می شود و در قسمت های بعدی از سیگنال های کنترلی تولید شده استفاده می شود و دستور در بخش های بعدی وارد نشده است.

در شکل زیر بخشی از پیاده سازی Control Unit را مشاهده می کنید:

```
always @(mode, opcode, s) begin

    mem_write_reg = `DISABLE;
    mem_read_reg = `DISABLE;
    wb_enable_reg = `DISABLE;
    branch_taken_reg = `DISABLE;
    ignore_hazard_reg = `DISABLE;

    case (mode)
        `ARITHMETIC_TYPE : begin

            case(opcode)
                `MOV : begin
                    wb_enable_reg = `ENABLE;
                    execute_command_reg = `MOV_EXE;
                    ignore_hazard_reg = `ENABLE;
                end

                `MOVN : begin
                    wb_enable_reg = `ENABLE;
                    execute_command_reg = `MOVN_EXE;
                    ignore_hazard_reg = `ENABLE;
                end

                `ADD : begin
                    wb_enable_reg = `ENABLE;
                    execute_command_reg = `ADD_EXE;
                end

                `ADC : begin
                    wb_enable_reg = `ENABLE;
                    execute_command_reg = `ADC_EXE;
                end

                `SUB : begin
                    wb_enable_reg = `ENABLE;
                    execute_command_reg = `SUB_EXE;
                end
            end
        end
    end
```

Figure 11: بخشی از کد مربوط به قسمت Control Unit

همان طور که در پیاده سازی نیز مشخص است که با توجه به opcode و mode هر کدام از سیگنال های کنترلی مربوط به همان دستور به خصوص تولید می شود.

در بخش بعدی به پیاده سازی بخش Condition check پرداخته شده است. در این بخش ابتدا بیت های بخش cond از دستور ورودی بررسی می شود و با استفاده از Status Register برقراری شرط مورد نظر بررسی می شود. در شکل زیر بخشی از پیاده سازی مربوط به این بخش را مشاهده می کنید.

همچنین یک مالتی پلکسر با توجه به مقدار OR دو سیگنال Hazard و not خروجی condition check یا 10 داده خروجی را به رجیستر پایپ لاین منتقل می کند یا 10 بیت صفر.

```
module ConditionalCheck (  
    input [`COND_LEN - 1:0] cond,  
    input [3:0] statusRegister,  
    output wire condState  
);  
  
wire z, c, n, v;  
assign {z, c, n, v} = statusRegister;  
  
reg tempCondition;  
  
assign condState = tempCondition;  
  
always @(*) begin  
    case(cond)  
        `COND_EQ : begin  
            tempCondition <= z;  
        end  
  
        `COND_NE : begin  
            tempCondition <= ~z;  
        end  
  
        `COND_CS_HS : begin  
            tempCondition <= c;  
        end  
  
        `COND_CC_LO : begin  
            tempCondition <= ~c;  
        end  
  
        `COND_MI : begin  
            tempCondition <= n;  
        end  
  
        `COND_VS : begin  
            tempCondition <= v;  
        end  
  
        `COND_VC : begin  
            tempCondition <= ~v;  
        end  
  
        `COND_HI : begin  
            tempCondition <= c & ~z;  
        end  
  
        `COND_LS : begin  
            tempCondition <= ~c & z;  
        end  
  
        `COND_GE : begin  
            tempCondition <= (n & v) | (~n & ~v);  
        end  
  
        `COND_LT : begin  
            tempCondition <= (n & ~v) | (~n & v);  
        end  
  
        `COND_GT : begin  
            tempCondition <= ~z & ((n & v) | (~n & ~v));  
        end  
  
        `COND_LE : begin  
            tempCondition <= z & ((n & ~v) | (~n & v));  
        end  
  
        `COND_AL : begin  
            tempCondition <= 1'b1;  
        end  
    endcase  
end  
endmodule
```

Figure 12: بخشی از کد مربوط به قسمت Condition Check

تمامی سیگنال ها و داده های خروجی از استیج ID مطابق با Figure 1 و Figure 2 وارد رجیستر های مربوط به پایپ لاین بین دو استیج ID و EXE می شوند. بخش از کد این بخش در زیر آمده است:

```
Register_Flush #(.WORD_LENGTH(^ ADDRESS_LEN)) reg_PC_in(.clk(clk), .rst(rst), .flush(flush),  
    .ld(~freeze), .in(PC_in), .out(PC_out));  
  
Register_Flush #(.WORD_LENGTH(1)) reg_mem_read_en_in(.clk(clk), .rst(rst), .flush(flush),  
    .ld(~freeze), .in(mem_read_en_mux), .out(mem_read_en_out));  
  
Register_Flush #(.WORD_LENGTH(1)) reg_mem_write_en_in(.clk(clk), .rst(rst), .flush(flush),  
    .ld(~freeze), .in(mem_write_en_mux), .out(mem_write_en_out));  
  
Register_Flush #(.WORD_LENGTH(1)) reg_wb_enable_in(.clk(clk), .rst(rst), .flush(flush),  
    .ld(~freeze), .in(wb_enable_mux), .out(wb_enable_out));
```

همچنین لازم به ذکر است در این بخش در صورت فعال بودن سیگنال Flush دستورات در رجیستر ورودی به مرحله بعد flush می شوند. این سیگنال توسط کنترلر تولید می شود و برای جلوگیری از اجرای ترتیب نادرست از دستورات با توجه به دستور Branch، رجیسترهای خروجی استیج های IF و ID به طور کامل flush می شوند.

توضیح قسمت EXE:

اجرای تمامی دستورات منطقی در این بخش از پردازنده اجرا می شود. به علاوه آدرس درست پرش، آدرس ذخیره یا خواندن دستورات از حافظه داده نیز در بخش انجام می شود. یکی از مهم ترین بخش ها در این قسمت واحد ALU میباشد. این واحد وظیفه اصلی محاسباتی در این بخش را بر عهده دارد. این ماژول دارای دو ورودی داده و یک خروجی داده می باشد. همچنین 4 بیت (Execute Command) تولید شده در کنترلر در بخش ID برای تعیین کردن عملیات ALU وارد آن می شوند. همچنین بیت C از status register نیز به عنوان ورودی به ALU داده می شود. در شکل زیر بخشی از پیاده سازی این ماژول را مبینید:

```
always @(*) begin
    cout = 1'b0;
    v = 1'b0;

    case(alu_command)
        `MOV_EXE:
            alu_out_temp = alu_in2;
        `MOVN_EXE:
            alu_out_temp = ~alu_in2;
        `ADD_EXE:
            begin
                {cout, alu_out_temp} = alu_in1 + alu_in2;
                v = ((alu_in1[REGISTER_LEN - 1] == alu_in2[REGISTER_LEN - 1])
                    & (alu_out_temp[REGISTER_LEN - 1] != alu_in1[REGISTER_LEN - 1]));
            end
        `ADC_EXE:
            begin
                {cout, alu_out_temp} = alu_in1 + alu_in2 + cin;
                v = ((alu_in1[REGISTER_LEN - 1] == alu_in2[REGISTER_LEN - 1])
                    & (alu_out_temp[REGISTER_LEN - 1] != alu_in1[REGISTER_LEN - 1]));
            end
        `SUB_EXE:
            begin
                {cout, alu_out_temp} = {alu_in1[31], alu_in1} - {alu_in2[31], alu_in2};
                v = ((alu_in1[REGISTER_LEN - 1] == ~alu_in2[REGISTER_LEN - 1])
                    & (alu_out_temp[REGISTER_LEN - 1] != alu_in1[REGISTER_LEN - 1]));
            end
        `SBC_EXE:
            begin
                {cout, alu_out_temp} = {alu_in1[31], alu_in1} - {alu_in2[31], alu_in2} - 33'd1;
                v = ((alu_in1[REGISTER_LEN - 1] == ~alu_in2[REGISTER_LEN - 1])
                    & (alu_out_temp[REGISTER_LEN - 1] != alu_in1[REGISTER_LEN - 1]));
            end
    end
end
```

Figure 13: بخشی از کد مربوط به قسمت ALU

علاوه بر ALU نقش ماژول Val2 Generator نیز بسیار حائز اهمیت می باشد. این ماژول وظیفه تولید ورودی دوم ALU را دارد. این ماژول با توجه به سیگنال های تولیدی در استیج ID ورودی دوم مورد نیاز ALU را تولید می کند. در این ماژول در دستورات مختلف عملکردی به شرح زیر دارد:

- در دستورات LDR و STR برابر بت 12 بیت offset می باشد، که از واحد ID وارد واحد EXE می شود
- در دستورات 32 بیت عدد فوری بر اساس براساس shift-operand داده immediate را تولید می کند.
- در دستورات شیفت فوری داده ورودی Rm را شیفت می دهد.

این ماژول 3 ورودی: `Rm`, `shift-operand`, `immd`, `is_mem_command` را دریافت میکند و با توجه به مقدار `is_mem_command` که از `OR` شدن دو سیگنال `mem_w_en_in` و `mem_r_en_in` که همان سیگنال های `mem_w_en` و `mem_r_en` وارد شده به واحد `EXE` از واحد `ID` میباشند، خروجی متناظر را با توجه به دستورات ذکر شده در بالا تولید میکند.

کد این بخش از واحد `EXE` را در شکل زیر مشاهده می کنید:

```
assign is_mem_command = mem_r_en_in | mem_w_en_in;
Val2Generator val2_generator(.Rm(alu_mux_src2), .shift_operand(shift_operand), .immd(immd),
    .is_mem_command(is_mem_command), .val2_out(val2)
);
```

Figure 14: کد مربوط به قسمت تولید ورودی دوم ALU

همچنین در شکل زیر کد ماژول `Val2 Generator` را مشاهده می کنید:

```
assign val2_out = (is_mem_command == `DISABLE) ?
(
    (immd == 1'b1) ? {24'b0, shift_operand[7:0]} // need for Loop here.
    // (immd == 1'b1) ?
    // (
    //     (shift_operand[11:8] == 4'b0) ? {24'b0, shift_operand[7:0]} : imd_shifted
    // )
    : (shift_operand[6:5] == `LSL_SHIFT_STATE) ? Rm << {1'b0, shift_operand[11:7]}
    : (shift_operand[6:5] == `LSR_SHIFT_STATE) ? Rm >> {1'b0, shift_operand[11:7]}
    : (shift_operand[6:5] == `ASR_SHIFT_STATE) ? Rm >>> {1'b0, shift_operand[11:7]}
    : ((shift_operand[6:5] == `ROR_SHIFT_STATE) && (shift_operand[11:8] == 4'b0)) ? Rm
    : rm_rotate
)
: {20'b0, shift_operand};

always @(*) begin
    rm_rotate = Rm;
    for (i = 0; i < {1'b0, shift_operand[11:8]}; i = i + 1) begin
        rm_rotate = {rm_rotate[0], rm_rotate[31:1]};
    end
end

always @(*) begin
    imd_shifted = {24'b0, shift_operand[7:0]};
    for (j = 0; j < {1'b0, shift_operand[11:8]}; j = j + 1) begin
        imd_shifted = {imd_shifted[1], imd_shifted[0], imd_shifted[31:2]};
    end
end
```

Figure 15: کد مربوط Val2 Generator

همچنین در این قسمت یک `Adder` پیاده سازی شده است که وظیفه آن جمع مقدار `PC` با مقدار `signed_immd_24` برای تولید آدرس پرش در دستورات `Branch` می باشد.

کد مربوط به این بخش را در شکل زیر مشاهده می کنید:

```
// branch_address = PC_in + signed_immd_24;
Adder #(.WORD_LENGTH(`ADDRESS_LEN)) adder(.in1(PC_in), .in2({signed_immd_24[23],
    signed_immd_24[23], signed_immd_24[23], signed_immd_24[23],
    signed_immd_24[23], signed_immd_24[23], signed_immd_24, 2'b0}),
    .out(branch_address_out)
);
```

Figure 16: کد مربوط به Adder در بخش EXE

علاوه بر موارد ذکر شده دو مالتی پلکسر برای بخش forwarding نیز پیاده شده است که توضیحات مربوط به آن ها در قسمت forwarding موجود می باشد.

همچنین همانند قسمت های گذشته تمامی خروجی های این قسمت مطابق با Figure 1 در رجیسترهای بین دو استیج ذخیره می شوند و با لبه بالا روند کلاک وارد استیج بعدی می شوند.

توضیح قسمت MEM:

در این قسمت حافظه داده ها در پردازنده پیاده سازی شده است. این حافظه با دریافت سیگنال های mem_r_en_in و mem_w_en_in از حافظه داده می خواند یا می نویسد. این حافظه از آدرس 1024 شروع شده و در هر مرحله 32 بیت داده یا 4 بایت داده خوانده یا نوشته می شود. همچنین در این حافظه امکان دسترسی به تک بایت وجود ندارد. حجم این حافظه 256 بایت و امکان خواندن و نوشتن تنها در آدرس ها با مضارب 4 وجود دارد. در این حافظه 4 ورودی دارد:

alu_res_in: که برای تعیین آدرس خواندن و یا نوشتن می باشد.
Val_Rm: این ورودی مقداری است که باید در حافظه نوشته شود.
mem_r_en_in: سیگنال برای خواندن از حافظه.
mem_w_en_in: سیگنال برای نوشتن در حافظه.
در شکل زیر بخش از کد پیاده سازی حافظه را مشاهده می کنید:

```
module Memory(clk, rst, address, WriteData, MemRead, MemWrite, ReadData);
    input["INSTRUCTION_LEN - 1:0"] WriteData;
    input["ADDRESS_LEN - 1:0"] address;
    input clk, rst, MemRead, MemWrite;
    output wire["INSTRUCTION_LEN - 1:0"] ReadData;

    reg["DATA_MEMORY_LEN - 1:0"] data[0:"DATA_MEMORY_SIZE - 1"];

    wire ["ADDRESS_LEN - 1:0"] address4k = {address["ADDRESS_LEN - 1:2"], 2'b0} - 'ADDRESS_LEN'd1024; //address4k
    wire ["ADDRESS_LEN - 1:0"] address4k_p1 = {address4k["ADDRESS_LEN - 1:2"], 2'b01}; // address4k + 1
    wire ["ADDRESS_LEN - 1:0"] address4k_p2 = {address4k["ADDRESS_LEN - 1:2"], 2'b10}; // address4k + 2
    wire ["ADDRESS_LEN - 1:0"] address4k_p3 = {address4k["ADDRESS_LEN - 1:2"], 2'b11}; // address4k + 3

    assign ReadData = (MemRead == 'ENABLE) ?
        {data[address4k], data[address4k_p1], data[address4k_p2], data[address4k_p3]}
        : 'INSTRUCTION_LEN'b0;

    integer counter = 0;
    always @(posedge clk, posedge rst) begin
        if (rst) begin
            for(counter=0; counter < 'DATA_MEMORY_SIZE; counter=counter+1)
                data[counter] <= 0;
            end
        else if (MemWrite) begin
            data[address4k_p3] = WriteData["INSTRUCTION_MEM_LEN - 1:0"];
            // write to data[address + 1]
            data[address4k_p2] = WriteData["INSTRUCTION_MEM_LEN + 'INSTRUCTION_MEM_LEN - 1 : 'INSTRUCTION_MEM_LEN];
            // write to data[address + 2]
            data[address4k_p1] = WriteData["INSTRUCTION_MEM_LEN + 'INSTRUCTION_MEM_LEN + 'INSTRUCTION_MEM_LEN - 1 : 'INSTRUCTION_MEM_LEN + 'INSTRUCTION_MEM_LEN];
            // write to data[address + 3]
            data[address4k] = WriteData["INSTRUCTION_MEM_LEN + 'INSTRUCTION_MEM_LEN + 'INSTRUCTION_MEM_LEN + 'INSTRUCTION_MEM_LEN - 1 : 'INSTRUCTION_MEM_LEN + 'INSTRUCTION_MEM_LEN + 'INSTRUCTION_MEM_LEN];
        end
    end
```

Figure 17: کد مربوط به Memory

همان طور که در شکل 17 مشخص است، پیاده سازی به شکلی می باشد که امکان دسترسی به تک بایت در حافظه وجود ندارد و در هر مرحله 4 بایت در حافظه نوشته یا از آن خوانده می شود. همچنین خروجی حافظه ، des و مقدار alu_Res وارد رجیستر پایپ لاین در بین دو استیج Memory و WB میشود.

توضیح قسمت WB:

در این بخش یک مالتی پلکسر پیاده سازی شده است که با توجه به مقدار mem_read_enable انتخاب می کند از بین مقادیر alu_result و data_memory کدام یک به استیج ID منتقل شود. پیاده سازی این بخش در شکل زیر مشاهده می کنید:

```
module WB_Stage(  
    input clk,  
    input rst,  
    input mem_read_enable,  
    input wb_enable_in,  
  
    input [`REGISTER_LEN - 1:0] alu_result,  
    input [`REGISTER_LEN - 1:0] data_memory,  
    input [`REG_ADDRESS_LEN - 1:0] wb_dest_in,  
  
    output wire wb_enable_out,  
  
    output wire [`REG_ADDRESS_LEN - 1:0] wb_dest_out,  
    output wire [`REGISTER_LEN - 1:0] wb_value  
);  
  
    MUX_2_to_1 #(.WORD_LENGTH(`REGISTER_LEN)) wb_stage_mux(  
        .first(data_memory), .second(alu_result),  
        .sel_first(mem_read_enable), .sel_second(~mem_read_enable),  
        .out(wb_value));  
  
    assign wb_dest_out = wb_dest_in;  
    assign wb_enable_out = wb_enable_in;  
  
endmodule
```

Figure 18: WB کد مربوط به WB

توضیح ماژول Status Register:

این ماژول مسئول مگه داری Status های ما است. به دلیل اینکه تمام دستورات نمی توانند Status را تغییر دهند یک سیگنال لود برای آن قرار داده شده است که هر وقت S و یا همان STATUS در دستور فعال بود بتوان مقادیر

Status جدید که از مرحله EXE به آن می رسد را تغییر دهد. تمامی حالات Status در توضیح آزمایش و دستورات گفته شده است. در این آزمایش ما فقط از Status 4 استفاده می کنیم. این موارد در دستورات شرطی که انجام شدن یا نشدن آنها با توجه به مقدار یکی از این Status ها است نیاز است و تغییر آن فقط در زمان هایی که دستور های خاصی که S ان ها 1 است انجام می پذیرد. بقیه مدار مانند یک ثبات عادی کار می کند که در صورت وجود لود مقدار ورودی را در خروجی می برد.

کر مربوط به این قسمت در شکل زیر آمده است که چون کد ساده ای است توضیحات بالا برای آن آمده است.

```
1  `include "Defines.v"
2
3  module Status_Register (
4      input clk, rst,
5      input ld,
6      input [3:0] data_in,
7
8      output reg [3:0] data_out
9  );
10
11
12  always@(negedge clk, posedge rst)
13  begin
14      if (rst) data_out <= 0;
15      else if (ld) data_out <= data_in;
16  end
17
18  endmodule
```

توضیح ماژول Hazard:

ما در پردازنده ها در کل 3 نوع مخاطره (Hazard) داریم.

الف) مخاطره ساختاری: این مخاطره در بطن ساختار خط لوله وجود دارد به همین دلیل ساختاری نا گرفته است. این مخاطره بین مرحله WB و ID به دلیل همزمانی خواندن و نوشتن از ثبات های عمومی ناشی می شود. برای رفع این مخاطره نوشتن در ثبات های عمومی را به لبه پایین رونده منتقل کردیم. بنابراین این مخاطره در پردازنده رفع شده است.

ب) مخاطره کنترلی: این مخاطره ناشی از دستورات پرش است. در صورتی که دستور پرش وارد خط لوله شود به دلیل تأخیر در تشخیص و محاسبه آدرس پرش دو دستور به اشتباه وارد خط لوله می شود. برای رفع این مشکل سیگنال های Flush به پردازنده افزوده شد. بنابراین این مخاطره نیز رفع شده است.

ج) مخاطره داده ای: مخاطره داده ای به صورت زیر دسته بندی می گردد:

۱- **خواندن پس از نوشتن (RAW):** مخاطره خواندن بعد از نوشتن در حالتی رخ می دهد که یک دستور، رجیستری که هنوز محاسبه یا ذخیره نشده است را فراخوانی می نماید. در این حالت می بایست دستورات جدید تا محاسبه یا ذخیره شدن آن رجیستر متوقف گردند. در مثال زیر دستور ۲ نیاز به رجیستر R2 دارد که دستور ۱ آنرا محاسبه می نماید، بنابراین تا ذخیره یا محاسبه شدن مقدار R2 دستور ۲ باید متوقف گردد.

```
1. SUB    R2,R0,R1
2. AND    R3,R2,R1
```

۲- **نوشتن پس از خواندن (WAR):** در مثال زیر رجیستر R1 در حالتی ممکن است قبل از خوانده شدن توسط دستور ۱ مقدار آن به وسیله دستور ۲ تغییر کند. به این رخداد هازارد داده ای از نوع WAR گفته می شود.

```
1. SUB    R2,R0,R1
2. AND    R1,R3,R4
```

۳- **نوشتن پس از نوشتن (WAW):** هازارد داده ای نوشتن پس از نوشتن نیز همچون هازرد WAR در پردازنده های In-Order رخ نمی دهد. این نوع مخاطره ممکن است در پردازنده های Out-of-order رخ دهد و ترتیب نوشتن در رجیستر مقصد تغییر کند.

برای رفع هازارد RAW ماژول Hazard Detection Unit همانند شکل زیر به پردازنده ARM اضافه نمایید. در این واحد، منابع Src1 و Src2 در مرحله ID با مقصدهای مراحل EXE و MEM به صورت مجزا مقایسه می شود و در صورت برابر بودن یکی از منابع با مقصدها، سیگنال کنترلی Hazard_Detected_Signal را برابر ۱ قرار می دهد. این سیگنال باید دستورات درون IF و رجیسترهای پس از آن را متوقف نماید و حبایی را به خط لوله تزریق نماید. برای ایجاد حبای کافی است تمامی سیگنال های حیاتی پردازنده صفر گردد. برای پیاده سازی این مرحله به ترتیب زیر عمل کنید:

حالت هایی که هازارد RAW رخ می دهد به شرح زیر است:

- برابری src1 با مقصد EXE در صورت یک بودن WB_EN در مرحله اجرا
- برابری src1 با مقصد MEM در صورت یک بودن WB_EN در مرحله حافظه
- برابری src2 با مقصد EXE در صورت یک بودن WB_EN در مرحله اجرا و دو منبعی بودن دستور
- برابری src2 با مقصد MEM در صورت یک بودن WB_EN در مرحله حافظه و دو منبعی بودن دستور

برای ایجاد این ماژول همانند بالا دستورات را کنترل می کنیم.

ورودی های این ماژول ثبات مقصد در استیج EXE، سیگنال نوشتن در استیج EXE، ثبات مقصد در استیج MEM و سیگنال نوشتن در استیج MEM است و همین طور منبع های ثبات های ما که همان scr1 و src2 هستند.

همان طور که گفته شده ما می خواهیم RAW را بر طرف می کنیم، می دانیم این hazard زمانی رخ می دهد که دستور ما Store باشد و یا بیت Immediate دستور ما 1 باشد (شامل دستوراتی که تنها دارای یک منبع هستند). برای زمان store بیت نوشتن در مموری یا MEM_W و برای زمان Immediate بیت 0 است که نات آن را استفاده می کنیم. با OR کردن این 2 بیت می فهمیم دستور ما احتمال hazard دارد و آن را با حالت های بالا چک می کنیم. کد مربوط به آن:

```
assign internal_hazard_with_forwarding = ((src1_address == exe_wb_dest) && (exe_wb_en == 1'b1)) ? 1'b1  
: ((src2_address == exe_wb_dest) && (exe_wb_en == 1'b1) && (have_two_src == 1'b1)) ? 1'b1  
: 1'b0;  
  
assign hazard_detected = (ignore_hazard == 1'b1) ? 1'b0  
: (with_forwarding == 1'b1) ? internal_hazard_with_forwarding & EXE_mem_read_en
```

است که تمامی حالت های hazard را با هم چک می کند.

در این حالت، زمانی که هر کدام از اتفاقات گفته شده رخ دهد این واحد می تواند پایپ کلی پردازنده را متوقف کند. این کار توسط خروجی همین واحد که در واقع همان سیگنال Freeze که در استیج IF و ID گفته شد است. در صورت یک بودن این سیگنال ثبات ها تغییر نمی کنند و کنترلر تمامی سیگنال های کنترلی را 0 خروجی می دهد. پردازنده می تواند در حالت Hazard که همین حالت است و یا حالت Forwarding که در قسمت بعد توضیح داده می شود کار کند. در حالت Hazard سیستم کند تر کار می کند چرا که در صورت وقوع RAW، پایپ ها می ایستند و منتظر می مانند تا محاسبات قبلی انجام شوند ولی در حالت Forwarding این اتفاق نمی افتد که در حالت بعد توضیح داده می شود.

توضیح مازول Forwarding:

در این قسمت می خواهیم همان hazard هایی که در قسمت قبل با Hazard Detection بر طرق کردیم با واحد Forwarding انجام دهیم. فرق این قسمت با قبلی آن است که در حالت قبل ما در صورت بروز Hazard ما تمام پایپ را متوقف می کنیم تا محاسبات انجام شوند و منبع های مورد نیاز نوشته شوند ولی در این قسمت می خواهیم بدون توقف پایپ ها منبع مورد نیاز را از استیج بعدی به استیج های قبلی انتقال دهیم و بتوانیم سریع تر به آن ها دسترسی پیدا کنیم.

برای این قسمت ما از داده های رو به جلو برای دو قسمت می توانیم استفاده کنیم، یکی زمانی که store اتفاق می افتد ما به جای توقف پایپ با استفاده از Hazard Detection، می توانیم از نتیجه واحد ALU در استیج مموری و ثبات مقصد در استیج باز نشانی استفاده کنیم به این صورت که یک مولتی پلکسر به استیج EXE اضافه می کنیم و سیگنال انتخاب آن را با استفاده از همین واحد درست می کنیم. این مولتی پلکسر آدرس حافظه در استیج MEM را می سازد.

برای قسمت بعد زمانی که حالت Immediate داریم و RAW رخ داده است می توانیم به جای توقف پایپ، یک مولتی پلکسر دیگر به استیج EXE اضافه می کنیم تا بتوانیم داده ی آن را از استیج بعد به آن منتقل کنیم. در این مولتی پلکسر داده یا از نتیجه واحد ALU در استیج مموری یا ثبات مقصد در استیج باز نشانی و یا در صورت عادی و همان منبع 2 دستور است. که انتخاب آن نیز از همین واحد ساخته می شود. این مولتی پلکسر منبع دوم واحد ALU را می سازد و در صورت برابر بودن با ثبات مقصد در استیج Write Back باید ثبات مقصد Write Back انتخاب شود در این قسمت در صورتی که در استیج مموری سیگنال نوشتن فعال باشد (MEM_WB_EN) و ثبات مقصد در استیج مموری با ثبات منبع 1 که همان منبع 1 خروجی از فایل ثبات ها در استیج EXE است برابر باشد باید خروجی واحد ALU را که از استیج MEM آمده است بر داریم. در این حالت سیگنال انتخاب مولتی پلکسر اول را انتخاب می کنیم. برای مولتی پلکسر دوم، همانند قبل است و زمانی که شروط بالا برابر با منبع 2 از ثبات فایل در استیج EXE به جای منبع 1 بود باید داده واحد ALU از مموری برداشته شود و در صورت برابر بودن با ثبات مقصد در استیج Write Back باید ثبات مقصد Write Back انتخاب شود. که مربوط به این قسمت:

```
assign sel_src1 = (en_forwarding == 1'b1) ?
(
    (MEM_wb_en && (MEM_dst == ID_src1)) ? `FORW_SEL_FROM_MEM
    : (WB_wb_en && (WB_dst == ID_src1)) ? `FORW_SEL_FROM_WB
    : 2'b0
)
: 2'b0;

assign sel_src2 = (en_forwarding == 1'b1) ?
(
    (MEM_wb_en && (MEM_dst == ID_src2)) ? `FORW_SEL_FROM_MEM
    : (WB_wb_en && (WB_dst == ID_src2)) ? `FORW_SEL_FROM_WB
    : 2'b0
)
: 2'b0;
```

نتایج آزمایش:

در این قسمت می خواهیم به نتایج این آزمایش بپردازیم.

برای این کار یک تست بنچ می نویسیم و ورودی های آن ریست مدار و سیگنال داشتن forwarding و یا hazard است. دستورات تست را درون حافظه دستورات در مرحله واکشی می نویسیم. دستورات مانند زیر می شوند:


```

if (rst) begin
    ReadDataTemp = 0;
    data[0] <= 8'b11100000;
    data[1] <= 8'b00000000;
    data[2] <= 8'b00000000;
    data[3] <= 8'b00000000;

    {data[4], data[5], data[6], data[7]} = 32'b1110_00_1_1101_0_0000_0000_000000010100; //MOV R0 ,#20 //R0 = 20
    {data[8], data[9], data[10], data[11]} = 32'b1110_00_1_1101_0_0000_0001_101000000001; //MOV R1 ,#4096 //R1 = 4096
    {data[12], data[13], data[14], data[15]} = 32'b1110_00_1_1101_0_0000_0010_000100000001; //MOV R2 ,#0xC0000000 //R2 = -1073741824
    {data[16], data[17], data[18], data[19]} = 32'b1110_00_0_0100_1_0010_0011_000000000010; //ADD0 R3 ,R2,R2 //R3 = -2147483648
    {data[20], data[21], data[22], data[23]} = 32'b1110_00_0_0101_0_0000_0100_000000000000; //ADC R4 ,R0,R0 //R4 = 41
    {data[24], data[25], data[26], data[27]} = 32'b1110_00_0_0010_0_0100_0101_000100000100; //SUB R5 ,R4,R4,LSL #2 //R5 = -123
    {data[28], data[29], data[30], data[31]} = 32'b1110_00_0_0110_0_0000_0110_00000101000000; //SBC R6 ,R0,R0,LSR #1 //R6 = 9
    {data[32], data[33], data[34], data[35]} = 32'b1110_00_0_1100_0_0101_0111_00010100000100; //ORR R7 ,R5,R2,ASR #2 //R7 = -123
    {data[36], data[37], data[38], data[39]} = 32'b1110_00_0_0000_0_0011_1000_000000000001; //AND R8 ,R7,R3 //R8 = -2147483648
    {data[40], data[41], data[42], data[43]} = 32'b1110_00_0_1111_0_0000_1001_000000000010; //MNR R0 ,R6 //R0 = 10
    {data[44], data[45], data[46], data[47]} = 32'b1110_00_0_0001_0_0100_1010_000000000001; //EOR R10,R4,R5 //R10 = -84
    {data[48], data[49], data[50], data[51]} = 32'b1110_00_0_1010_1_1000_0000_000000000010; //CMP R8 ,R6
    {data[52], data[53], data[54], data[55]} = 32'b0001_00_0_0100_0_0001_0001_000000000001; //ADONE R1 ,R1,R1 //R1 = 8192
    {data[56], data[57], data[58], data[59]} = 32'b1110_00_0_1000_1_1001_0000_000000000000; //TST R9 ,R8
    {data[60], data[61], data[62], data[63]} = 32'b0000_00_0_0100_0_0010_0010_000000000010; //ADDEQ R2 ,R2,R2 //R2 = -1073741824
    {data[64], data[65], data[66], data[67]} = 32'b1110_00_1_1101_0_0000_0000_101100000001; //MOV R0 ,#1024 //R0 = 1024
    {data[68], data[69], data[70], data[71]} = 32'b1110_01_0_0100_0_0000_0001_000000000000; //STR R1 ,[R0],#0 //MEM[1024] = 8192
    {data[72], data[73], data[74], data[75]} = 32'b1110_01_0_0100_1_0000_1011_000000000000; //LDR R11 ,[R0],#0 //R11 = 8192
    {data[76], data[77], data[78], data[79]} = 32'b1110_01_0_0100_0_0000_0010_000000000100; //STR R2 ,[R0],#4 //MEM[1028] = -1073741824
    {data[80], data[81], data[82], data[83]} = 32'b1110_01_0_0100_0_0000_0011_000000000100; //STR R3 ,[R0],#8 //MEM[1032] = -2147483648
    {data[84], data[85], data[86], data[87]} = 32'b1110_01_0_0100_0_0000_0011_000000000100; //STR
    {data[88], data[89], data[90], data[91]} = 32'b1110_01_0_0100_0_0000_0010_000000000100; //STR
    {data[92], data[93], data[94], data[95]} = 32'b1110_01_0_0100_0_0000_0101_000000000000; //STR
    {data[96], data[97], data[98], data[99]} = 32'b1110_01_0_0100_0_0000_0110_000000000100; //STR
    {data[100], data[101], data[102], data[103]} = 32'b1110_01_0_0100_1_0000_1010_000000000000; //LDR
    {data[104], data[105], data[106], data[107]} = 32'b1110_01_0_0100_0_0000_0111_000000000100; //STR
    {data[108], data[109], data[110], data[111]} = 32'b1110_00_1_1101_0_0000_0001_000000000000; //MOV
    {data[112], data[113], data[114], data[115]} = 32'b1110_00_1_1101_0_0000_0010_000000000000; //MOV
    {data[116], data[117], data[118], data[119]} = 32'b1110_00_1_1101_0_0000_0011_000000000000; //MOV
    {data[120], data[121], data[122], data[123]} = 32'b1110_00_0_0100_0_0000_0100_000100000001; //ADD
    {data[124], data[125], data[126], data[127]} = 32'b1110_01_0_0100_1_0100_0101_000000000000; //LDR
    {data[128], data[129], data[130], data[131]} = 32'b1110_01_0_0100_1_0100_0110_000000000100; //LDR
    {data[132], data[133], data[134], data[135]} = 32'b1110_00_0_1010_1_0101_0000_000000000110; //CMP
    {data[136], data[137], data[138], data[139]} = 32'b1100_01_0_0100_0_0100_0110_000000000000; //STRGT
    {data[140], data[141], data[142], data[143]} = 32'b1100_01_0_0100_0_0100_0101_000000000000; //STRGT
    {data[144], data[145], data[146], data[147]} = 32'b1110_00_1_0100_0_0011_0011_000000000001; //ADD
    {data[148], data[149], data[150], data[151]} = 32'b1110_00_1_1010_1_0011_0000_000000000011; //CMP
    {data[152], data[153], data[154], data[155]} = 32'b0011_10_1_0_111111111111111111111111 ; //BLT
    {data[156], data[157], data[158], data[159]} = 32'b1110_00_1_0100_0_0010_0010_000000000001; //ADD
    {data[160], data[161], data[162], data[163]} = 32'b1110_00_0_1010_1_0010_0000_000000000001; //CMP
    {data[164], data[165], data[166], data[167]} = 32'b0011_10_1_0_111111111111111111111111 ; //BLT
    {data[168], data[169], data[170], data[171]} = 32'b1110_01_0_0100_1_0000_0001_000000000000; //LDR
    {data[172], data[173], data[174], data[175]} = 32'b1110_01_0_0100_1_0000_0010_000000000100; //LDR
    {data[176], data[177], data[178], data[179]} = 32'b1110_01_0_0100_1_0000_0011_000000000100; //STR
    {data[180], data[181], data[182], data[183]} = 32'b1110_01_0_0100_1_0000_0100_000000000100; //STR
    {data[184], data[185], data[186], data[187]} = 32'b1110_01_0_0100_1_0000_0101_000000000100; //STR
    {data[188], data[189], data[190], data[191]} = 32'b1110_01_0_0100_1_0000_0110_000000000100; //STR
    {data[192], data[193], data[194], data[195]} = 32'b1110_10_1_0_111111111111111111111111 ; //B

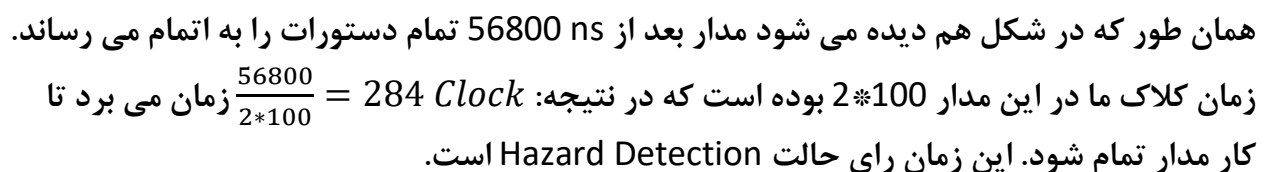
```

حال این مدار را یک بار در Modelsim و یک بار در Quartus اجرا می کنیم و نتایج را مشاهده می کنیم. برای مشاهده نتایج در Modelsim نتیجه آخری در ثبات ها و حافظه را نشان می دهیم و تعداد clock هایی که طول کشیده تا دستورات کامل شوند را برای هر دو حالت نمایش می دهیم. و در Quartus، مدار RTL تولید شده به همراه تعداد امان های منطقی و resource استفاده شده توسط مدار را نشان می دهیم.

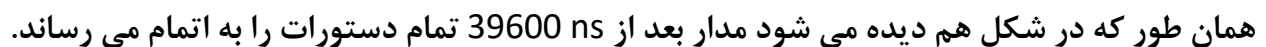
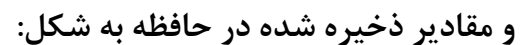
- نتایج شبیه سازی آزمایش در نرم افزار Modelsim: همان طور که میدانیم باید جواب هر دو حالت با هم یکی باشد که در عکس ها هم آمده و درست است.

در حالت داشتن Hazard Detection Unit:

مقادیر ثبات ها در انتهای تغییرات آخر آنها به شکل:

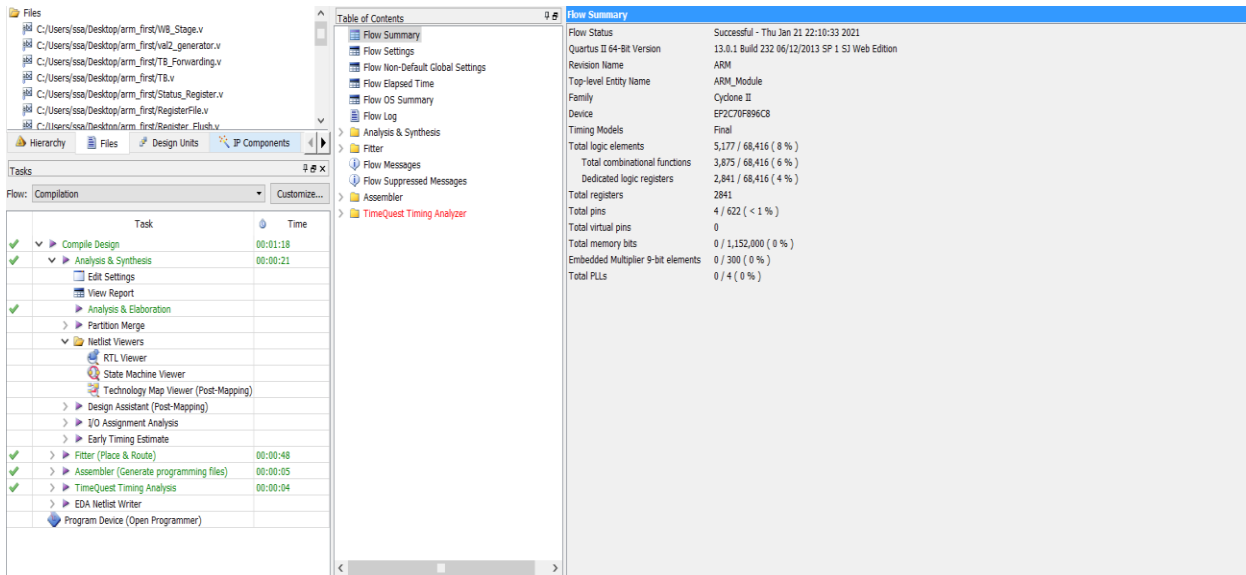
مقادیر ثبات ها در انتها و تغییرات آخر انها به شکل:

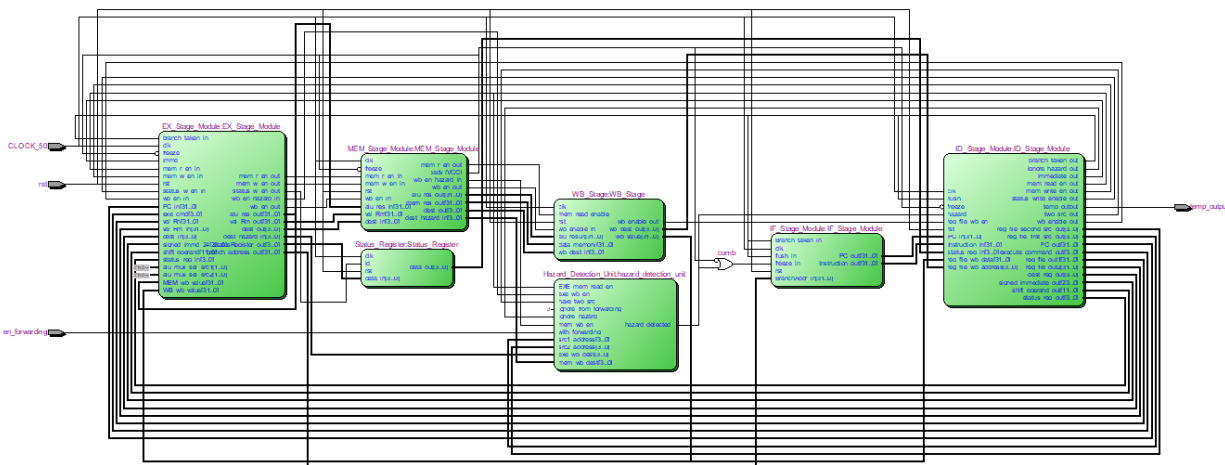
زمان کلاک ما در این مدار 2×100 بوده است که در نتیجه: $\frac{39600}{2 \times 100} = 198 \text{ Clock}$ زمان می برد تا کار مدار تمام شود. این زمان رای حالت forwarding است.

- حال همین مدار ها را در Quartus شبیه سازی می کنیم و داریم:
در حالت اول برای مدار با *Hazard Detection* داریم:

نتایج بعد از اجرای کد درون نرم افزار:

مدار دیده شده توسط نرم افزار:

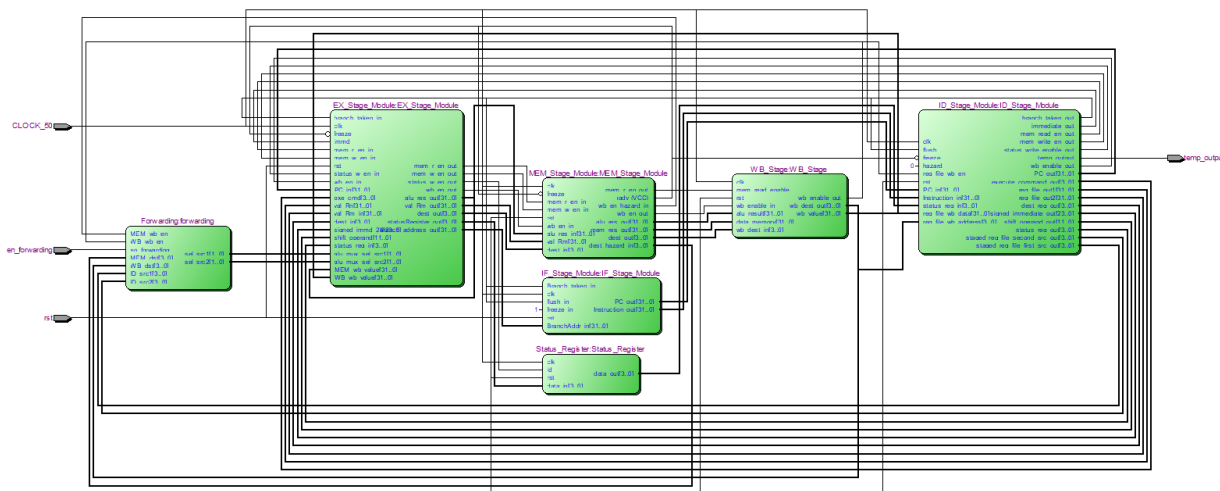

به علت اینکه خروجی برای مدار نهایی از مرحله ID گذشتیم مدار ID جلو تر کشیده شده است. ولی همان طور که می دانستیم اول IF و ID و بقیه مدار بود که درست است. علاوه بر آن همان طور که می دانستیم Hazard Unit خروجی ای به IF و ID می دهد که درست است. بقیه مدار و سیگنال ها نیز با مقایسه با حالت اولیه می بینیم که همگی همان و درست است.

و در حالت فورواردینگ داریم:

نتایج بعد از اجرای کد درون نرم افزار:

مدار دیده شده توسط نرم افزار:

به علت اینکه خروجی برای مدار نهایی از مرحله ID گذاشتیم مدار ID جلو تر کشیده شده است. ولی همان طور که می دانستیم اول IF و ID و بقیه مدار بود که درست است. علاوه بر آن همان طور که می دانستیم Forwarding خروجی های به EXE می دهد که در واقع انتخاب مولتی پلکسر ها است که درست است. ورودی های این واحد نیز از قسمت های MEM, EXE آمده است که درست است. بقیه مدار و سیگنال ها نیز با مقایسه با حالت اولیه می بینیم که همگی همان و درست است.

برای مقایسه دو حالت جدول زیر را داریم:

	Total Clock	Total Logic Element	Total Register

<i>Hazard Detection Unit</i>	284	5177 (8%)	2841
<i>Forwarding Unit</i>	194	5367 (8%)	2649

$$Speed Up = \frac{284}{194} = 1.46$$

همان طور که انتظار داشتیم در حالت دو به جلو سرعت مدار تقریباً 1.5 برابر حالت هازارد بود. ولی این سرعت باعث گرفتن مقدار بیشتری از المان های منطقی نیز بوده است چرا که همان طور که دیده می شود مقدار المان های منطقی در حالت رو به جلو بیشتر است که نشان از بیشتر گرفتن ریسورس کل مدار می شود. در اینجا ما مقداری ریسورس بیشتر رو فدای سرعت بالاتر کرده ایم که می زان تسریع نشان می دهد این *trade-off* به خوبی انجام شده است چرا که سرعت مناسبی دریافت کرده ایم.

مشکلات پیش آمده:

برخی از مشکلات پیش آمده به شرح زیر است:

1. زمانی که می خواستیم قسمت *ID* را به قسمت قبل وصل کنیم و تست کنیم با مشکلات زیادی رو به رو شدیم. این قسمت برای گروه ما بیشترین ایراد را داشت که بیشترین قسمت آن قسمت *Controller* آن بوده است. چرا که در حالت اول برخی از دستورات را کاملاً آشنا نبودیم و کمی طول کشید تا سیگنال های کنترلی همه را بدون ایراد درست کنیم.
2. مشکل دیگر زمانی بود که می خواستیم مدار نهایی را تست کنیم. این مدار که در هر مرحله تست شده بود زمانی که با کل دستورات تست شد غلط های زیادی از جمله رجیستر نشده بودن 1 سیگنال کنترلی، تغییر نکردن درست آدرس و ... بود. بیشترین زمان در انجام پروژه برای این قسمت بود چرا که باید مرحله به مرحله کا کد را چک می کردیم و پیدا می کردیم هر کدام از دستورات در کدام مرحله دچار مشکل می شوند. همین طور برخی از سیگنال ها در مرحله آخر مقدار *X* می گرفتند که به معنی وصل نبودن بودند. زمان زیادی در این قسمت صرف شد تا مدار بتواند برای بار اول کار کند.
3. مشکل دیگر زمانی بود که می خواستیم بعد از نوشتن مدار رو به جلو آن را با کل مدار تست کنیم. در ابتدا فکر کردیم شاید مشکل از قسمت قبل هم بوده باشد در حالی که با تست کردن دوباره مرحله به مرحله برای پیدا کردن مشکل فهمیدیم که مولتی پلکسر هایی که در این مرحله به مدار اضافه شده بودند مشکل داشتند. زمانی نسبتاً خوبی برای درست کردن این مشکل گرفت که در آخر موفق به درست کردن آن شدیم.
4. یکی از مشکلات جالب زمان *Compile* با *Quartus* داشتیم. در این زمان تمام *resource* های ما 0 گزارش می شدند و نمی دانستیم دلیل آن چیست. بعد از تحقیق متوجه شدیم به این دلیل است که نرم افزار خود *Optimization* هایی روی مدار انجام می دهد و چون مدار ما هیچ خروجی ای از مدار نداشت مدار را درست نمی کرد. به همین دلیل، یک خروجی از رجیستر فایل برای مدار نهایی در نظر گرفتیم که آن خروجی *SRC2* برای این مازول بود. بعد از وصل کردن آن به یکی از پین های *FPGA* مدار ساخته شد و توانستیم خروجی را مقایسه کنیم.
5. مشکلات دیگری نیز در مراحل وجود داشت ولی سخت ترین آنها با شرح بالا است